

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Páty
Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény

Család és Gyermekjóléti Szolgálat

szakmai tevékenysége 2017-ben

Bevezető, jogszabályi háttér:

Család és Gyermekjóléti Szolgálatunk integrált intézmény formájában nyújtja az 1/2000. SzCSM rendeletben és a 1993. évi III. törvényben definiált családsegítés, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények, személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendeletben lefektetett gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatait.

A család és gyermekjóléti szolgálat feladata, hogy figyelemmel kíséresse a településen élő személyek, családok, gyermekek szociális helyzetét, segítséget nyújtson a felmerülő problémák megoldásában.

A településen működő szociális- és gyermekintézményekkel együttműködésben elősegíti az egyéneket, családokat és gyermekeket veszélyeztető helyzetek feltárását és elhárítását, szociális segítő munka keretében segíti és szervezi a veszélyeztetett helyzet megszüntetését. Különös figyelmet fordít arra, hogy segítő szolgáltatásokkal támogassa a gyermeki jogok érvényesülését, a családban nevelkedő gyermekek egészséges testi, szellemi, lelki fejlődését, érdekének védelmét.

Családsegítés keretében a szociális segítő munka célja az önkormányzat területén élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

2016. január 1-től hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység a járásközpontban lévő a család- és gyermekjóléti központhoz tartozik, így Szolgálatunk szoros együttműködést alakított ki a központ esetmenedzsereivel, munkatársaival. Ez a folyamat ment tovább 2017-ben is, az együttműködés részleteinek csiszolásával. Az esetmenedzserek feladata a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése. A családok gondozása, segítése az esetmenedzserek részéről tervezett – komplex tevékenység. Az átadást követően, a gyakorlatban intézményünk családsegítői továbbra is aktívan közreműködnek a hatósági intézkedéseket igénylő családgondozás esetében is, családlátogatás, esetkonferenciák szervezése, hatósági intézkedéshez kapcsolódó tárgyaláson való részvétel, az esetmenedzser és a család közötti közvetítés formájában.

A járásban működő Budakeszi HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ törvényben szabályozott speciális szolgáltatásokat nyújt, melyek igénybevételéhez közvetítjük a szolgálatunk által gondozott családokat. Speciális szolgáltatások: kapcsolatügyelet, készenléti ügyelet, utcai szociális munka, jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, családterápia, mediáció.

Főbb szolgáltatásaink és szakmai tevékenységünk:

1) A szociális segítség, családgondozás

A szolgáltatás valamennyi eleme egy gondozási folyamat, a szociális segítség részeként értelmezhető, melyek a következők:

- hozott vagy jelzett probléma esetén személyes kapcsolatfelvétel,
- a szociális segítséget igénylő okok feltárása a család komplex vizsgálata során,
- szükséges dokumentációk megnyitása és elkészítése valamint naprakészen tartása,
- kapcsolatfelvétel a szükséges és kompetens szakemberekkel,
- cselekvési terv készítése közösen a szakemberekkel, szülőkkel és gyermekkel,
- a terv megvalósulásának, koordinálásának, meghatározott feladatoknak a szükség szerinti vagy félévenkénti felülvizsgálata,
- a folyamat értékelése és lezárása, vagy a cselekvési terv módosítása,
- védelembe vételi eljárás kezdeményezése.

Kapcsolatfelvétel- kapcsolattartás

A családsegítővel való együttműködés alapvetően önkéntes.

A családgondozás során a családdal való kapcsolattartás gyakorisága kölcsönösen elfogadott normák és feladatmegosztás alapján, a feladatok elvégzésének gyakorisága illetve a felmerülő újabb problémák, és azok időszerűsége szerint zajlik. A fogadóórán való megbeszélések mellett a családot rendszeresen meglátogatjuk otthonában is családlátogatás keretében. Ennek során közelebbi információkat kaphatunk a család működéséről, erőforrásairól, a családtagok közötti interakciókról, mely segítséggül lehet a gondozási folyamatban.

Az első találkozás alkalmával a segítséget kérő minden esetben tájékoztatást kap a jogairól, a rá vonatkozó és vezetett nyilvántartásokról, az ellátások tartalmáról és feltételeiről, s az eredménytelenség esetleges következményeiről. A tájékoztatás megtörténtéről az ügyfél írásban nyilatkozik, mellyel egyidejűleg szerződést is köt a családsegítővel, melyben vállalja az együttműködést.

Szolgáltatásunk elemei

- Általános gyermekjóléti szolgáltatás körében gyermeki jogokról, valamint a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, ellátásokról való tájékoztatás, az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- Szociális információs szolgáltatást nyújtunk, mely az ügyfél tájékoztatásán túl, az ügyintézőkkel kapcsolatos teendőkhöz ad professzionális segítséget.
- Családtervezési, pszichológiai, jogi, mentális, gyógypedagógiai és nevelési tanácsadás biztosítása, az ezekhez való hozzájutás megszervezése. Szükség esetén, szakmai

kompetenciánkon túli segítséget biztosítunk a klienseink számára, a megfelelő intézménybe irányítjuk őket (nevelési tanácsadó, pszichológus, addiktológus, pszichiáter, stb.).

- Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése,
- Válsághelyzetben lévő család támogatása, segítése,
- Szabadidős programok szervezése, közvetítése
- Segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, nyomtatványok kitöltésében, beadásában
- Családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartási ügyekben,
- Felkérésre környezettanulmányokat, javaslatokat, szakmai véleményeket készítünk.
- Foglalkoztatással kapcsolatos segítségnyújtás, kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal.
- Adományokat gyűjtünk és osztunk szét a rászoruló családok között.
- Nyári gyermek tábort szervezünk a velünk kapcsolatban álló hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára.

2) Jelzőrendszer működtetése

A család és gyermekjóléti szolgálat feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer szervezése, összehangolása és működtetése. Az észlelő és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek, majd mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. Ennek érdekében közösen dolgozzuk ki az együttműködési szabályokat, határozzuk meg a kompetencia határokat, alakítjuk ki az egységes fogalomhasználatot. Rendszeresen megszervezésre kerülnek a jelzőrendszeri találkozók, évente 6 alkalommal, 1 alkalommal pedig az éves gyermekvédelmi munka értékelésével. Az éves tanácskozást követően el kell készíteni a jelzőrendszeri intézkedési tervet.

A jelzőrendszerrel kapcsolatos tennivalóink voltak 2017-ben:

A 2016. január 1-ével életbe lépő jogszabály változásainak következtében, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrációja miatt az észlelő és jelzőrendszeri működésbe be kellett vonnunk a gyermekekkel foglalkozó intézmények mellett a családsegítésben illetékes intézményeket is, a felnőtt háziorvosokat, az idősgondozással, fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézményeket. Ez a 2017-es év folyamán elkezdődött.

2017. 01. 01.-től a gyermekvédelmi törvény kiegészítésre került a gyermekek veszélyeztetettségére vonatkozóan. A Gyvt. 130/A.§.(3). bekezdése alapján „Egyéb jelzés hiányában is súlyos veszélyeztető oknak minősül, ha a gyermeket gondozó szülő, más törvényes képviselő megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval - háziorvossal, házi gyermekorvossal, védőnővel -, illetve a gyermek gondozása tekintetében a bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel és a köznevelési intézménnyel.”

Ezzel a törvény a jelzőrendszerre nagyobb felelősséget tett, kiterjesztette a jelzési kötelezettséget a szülői együttműködés hiányára. Szolgálatunk tájékoztatta a jelzőrendszeri tagokat a találkozók során, több alkalommal témát adott ennek értelmezése, feladataik pontosítása. Több intézmény kérte, hogy a szülőket is tájékoztassuk a változásokról, ennek eredményeképp mind a négy településen részt vettünk az iskolai, óvodai összevont évfolyamú szülői értekezleteken, tájékoztatót tartottunk a szülők számára, valamint a tantestületi

értekezleteken pedig a pedagógusok számára. Az intézményvezetők nagy örömmel fogadták a kezdeményezést. Minden alkalommal szórólapokat osztottunk a szülőknek Szolgálatunkról, általunk készített anyagot működésünkről, a gyermeki jogokról, szülői kötelezettségekről.

A 2016-tól életbe lépő jogszabályi változásokkal a jelzőrendszernek is lépést kell tartania a gördülékeny együttműködés érdekében. Az esetvezetések, a családokkal folyó munka során sok kérdés felmerült, ezért a négy település jelzőrendszeri tagjainak összevont találkozót szerveztünk 2017 májusában, ahová a Budakeszi HÍD Család és gyermekjóléti Központ vezetőjét, munkatársait hívtuk meg. Ezen a találkozón a közös problémák kerültek megbeszélésre, a védelembe vétellel kapcsolatos kérdések, a jelzőrendszeri tagok feltehettek kérdéseiket, a központtal közelebbi kapcsolatba kerültek.

2017 októberében ismét összevont jelzőrendszeri találkozót tartottunk, a településeken egyre inkább felmerülő jelzett problémákra fókuszálva, a kontroll nélküli internetezés, közösségi oldalakon lévő bántalmazás, áldozattá válás témájában. Meghívott előadónk a Safer Internet Program keretében a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálattól jött. A jelzőrendszeri tagok szép számban vettek részt a rendezvényen, nagyon hasznosnak találták a kapott információkat.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2017 augusztusában frissítette a család és gyermekjóléti szolgáltatás, illetve a jelzőrendszer szakmai szabályzó dokumentumait. Az őszi jelzőrendszeri találkozók témáját így a protokoll és szakmai ajánlások változásainak ismertetésével zajlott, a gyakorlatba való átvitelének egyeztetésével, a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés finomhangolásával.

Esetkonferenciák 2017-ben:

Konkrét esethez kapcsolódóan esetkonferenciát kell tartani a család/gyermek/személy és az érintett szakemberek bevonásával, hogy a családot érintő legfontosabb információk elhangozhassanak, a feladatok megosztásra kerülhessenek, megteremtve annak lehetőségét, hogy a segítő folyamatot értékelni lehessen. Esetkonferencia keretében kerül meghatározásra és értékelésre a cselekvési terv is.

Az esetkonferencia szervezése és lebonyolítása a családsegítő feladata, a már folyamatban lévő esetkezelés során akkor élünk ezzel az eszközzel, amikor felmerül más gyermekvédelmi intézkedés szükségessége, és az esetmenedzserek bevonásával határozódik meg az esetkezelés további irányvonala, újragondolva az addigi működést.

2017-ben 3 esetben került sor esetkonferencia összehívására a településen.

3) Egyéb szakmai tevékenységeink:

- A család és gyermekjóléti szolgálatok munkatársai számára szervezett fórumokon, továbbképzéseken veszünk részt. A család és gyermekjóléti központ kéthavi rendszerességgel tart találkozót a járásban működő szolgálatok számára, a közös problémák megbeszélése, az együttműködés javítása érdekében. Külön találkozót tartanak a jelzőrendszeri feladatok megbeszélésére is, ezt a jelzőrendszeri koordinátor szervezi, és fogja össze a járásban lévő jelzőrendszeri tanácsadókat.

- Főiskolai és egyetemi hallgatók gyakorlati képzését vállaljuk, önkénteseket fogadunk önkéntes segítő munkára.

4) Prevenció

Szabadidős programok szervezése - Napközis táborok:

Szolgálatunk az elmúlt évekhez hasonlóan, idén is szervezett nyári napközis tábort az ellátási településeken élő rászoruló gyermekek számára. A táborozás költségeit a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mellett a Pátyi, Perbáli, Telki, Herceghalmi Önkormányzat finanszírozta, az önkormányzatok a résztvevő gyermekek arányában. A táboroztatás célja, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeknek lehetősége legyen kikapcsolódásra, a szabad idejüket hasznosan töltsék el, és olyan élményeket, tapasztalatokat szerezhessenek a napközis tábor programjai során, melyre családi körülményeik miatt egyébként nincs lehetőségük.

Szolgálatunk látókörében lévő gondozott családok számára több szempontból is nehézkes a nyári szünetben programokat szervezni gyermekeiknek. Egyrészt anyagi nehézségeik miatt a napi szükségletek beszerzésén kívül nem tudnak áldozni kikapcsolódást jelentő kiadásokra, másrészt a családban jelen lévő problémák, a dolgozó szülők leterheltsége és a családi működési zavarok miatt a családi minőségi együttlét, kikapcsolódás, kirándulás, mint olyan nincs jelen az életükben. Ennek eredményeként a fent említett nehéz helyzetű családokban felnevelkedő gyerekeket sokkal kevesebb inger éri, mint a társaikat, sokkal kevesebb lehetőségük van szórakoztató formában ismeretek elsajátítására, társas kapcsolódásra, lakókörnyezetükön kívüli helyek megismerésére, ezért a nyári napközis tábor lehetőséget nyújt számukra különleges élményekben részesülni.

A gyermekek mellett a szülőknek is segítséget jelent a napközis tábor lehetősége. A dolgozó szülők esetében – főleg, ha egyszülős családról van szó - a nyári szünet alatt nehéz megoldani a gyermekek felügyeletét, így jelentős segítséget jelent, hogy a napközis tábor ideje alatt megoldott a gyermekek napi felügyelete, étkeztetése.

Az idei évben a nyári napközis tábort 2017. június 19 és 23 között rendeztük meg az alsó tagozatos osztályos gyermekeknek, a felső tagozatosoknak pedig 2017. július 4-5-én.

Résztvevők	Kicsik tábora 1-5. osztályosok	Nagyok tábora 6.-8. osztályosok	Őszi tábor vegyes korcsoport
Páty	15 fő	10 fő	8 fő
Perbál	9 fő	6 fő	4 fő
Telki	5 fő	4 fő	5 fő
Herceghalom	5 fő	-	3 fő
Összesen	34 fő	20 fő	20

Programok: vetélkedők, sportjátékok, kézműves foglalkozás, csocsó, ping-pong, társasjáték, kártyajátékok, csapatépítő játékok, számháború a Pincehegyen, séta Pátyon, fagyaltóztatás, Elevenpark Játszoház, Budakeszi Vadaspark, strandolás: Tatabányai Gyémánt Fürdő,

állatkert. Az átélt élményeken túl, a tábor végén a gyermekek számos értékes, koruknak megfelelő játékkal, ajándékkal gazdagodhattak.

- **Őszi tábor**

Az őszi szünetben is volt napközis tábor, 2 nap szerveztünk élmény teli programokat a gyermekek számára. Célunk új gyerekek meghívása volt az iskolákon keresztül, de a már gondozott gyermekek is jöttek szép számban. Programok voltak: kreatív foglalkozások, társasjáték, bowling, játszóház, és táncház.

A táborok ideje alatt a meghívott gyermekek napi négyszeri étkezését biztosítottuk.

Adományok gyűjtése és közvetítése:

Szolgálatunk nagy hangsúlyt fektet az adománygyűjtésre, adományközvetítésre a rászoruló családok számára.

2017 folyamán a hozzánk forduló családok szükségleteinek megfelelően adományokat juttatunk el a rászorulóknak számára: tartós élelmiszer, tisztítószer, pelenka, felnőtt- és gyermekruha, játék, írószerek, tanszerek, háztartási gépek, kisgyermekágy, babaápolási cikkek, tüzelőanyag, bútorok, kályha formájában.

A korábbi évekhez hasonlóan 2017 decemberében lezajlott az „Adni öröm!” Karácsonyi adománygyűjtésünk, melynek keretében Szolgálatunk a kijelölt Spar Áruházban tartós élelmiszert, édességet és tisztítószer gyűjtött rászoruló családok számára. Az így összegyűjtött adományból egységes csomagot állítottunk össze, melyeket még Karácsony előtt személyesen juttattunk el az érintett családokhoz. Telkiben 38 család részére.

Család és gyermekjóléti szolgáltatás Telkiben

A településen 2017. februártól Koós Ágnes családsegítő látta el a családsegítő és gyermekjóléti alapszolgáltatási feladatokat. Heti rendszerességgel szerdánként 13-15 óra között fogadjuk a Telki Önkormányzat helyiségében a segítséget kérőket és a már alapellátásban részesülőket.

A családdal folytatott esetmunka másik része családgondozás keretében folyik, a család otthonában, bevonva a szülőket és gyermekeket a folyamatba. Ez előzetesen megbeszélt időpontokban, igény szerint, a törvényi előírások alapján egy család esetében havi 3 alkalommal zajlik.

2017-ben 21 új jelzés érkezett: 1 védőnői, 2 iskolai, 1 óvodai, 6 rendőrségi és 2 esetben a Budakeszi Járási Hivatal, 7 önkormányzati, 2 másik szolgálattól.

2017-ben 13 gyermek (9 család) részesült alapellátásban folyamatos gondozottként. Családsegítő kliensként 2 felnőtt ellátott volt.

A főbb jelzett problémák: a szülők válása, családi konfliktus, kapcsolattartás, gyermek elhelyezési,- iskolai beilleszkedési problémák, a család működési zavaraiából adódóan a gyermekek magatartási problémái.

Az ellátottak száma korcsoportok és nem alapján 2017-ben :

Ellátottak nem és életkor szerint	0-5 éves	6-13 éves	14- 17 éves	18- 24 éves	25- 34 éves	35- 49 éves	50- 61 éves	62 éves és idősebb	Összesen
Férfi	0	5	3	0	0	4	0	0	12
Nő	2	3	0	0	2	6	2	1	16
Összesen	2	8	3	0	2	10	2	1	28 fő
Családok száma:									11 család
Egyszeri tanácsadás	1	10	5	1	0	6	3	0	26 fő

Az észlelő-és jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések:

Jelzőrendszeri tag	száma:
Védőnő	1
Köznevelési intézmény	2
Rendőrség	6
Önkormányzat	7
Gyámhivatal	2
Óvoda	1
Másik szolgálat	2
Összesen:	21

Szakmai tevékenységek adatai:

Megnevezés	Száma
Információnyújtás	60
Segítő beszélgetés	115
Tanácsadás	30
Segítségnyújtás ügyintézéshez	15
Szociális segítő tevékenység	54
Esetmegbeszélés/esetkonzultáció	69
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	8
Családlátogatás	32
Adományozás	38
Összesen:	421

A szolgáltatás igénybe vevőknél felmerült és kezelt problémák típus szerint

A probléma típusa	Problémák halmazott száma az elsődlegessel együtt
Családi – kapcsolati konfliktus	24
Gyermeknevelési	12
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2
Magatartászavar, teljesítményzavar	16
Anyagi, megélhetéssel, lakhatással összefüggő	3
Lelki mentális	3
Összesen:	60

A család és gyermekjóléti szolgálatnál megvalósítandó célok:

Az ellátotti településeken egyaránt tapasztaljuk, hogy nagyon nagy szükség van a prevencióra. Erőforrásainkhoz mérten szeretnénk több prevenciós jellegű programot indítani gyermekek számára. Távolabbi célunk, szülőknek szervezett tréningek, gyermeknevelési előadások, erőszakmentes kommunikációt tanító tréningek szülők és gyermekek számára, a jelzőrendszernek tartott tematikus előadások formájában. Jelenlegi forrásainkhoz igazítva első lépésként az év során több előadást, tematikus programot, kézműves foglalkozást tervezünk a gyermekeknek. Célunk, hogy a településen élők minél szélesebb körben megismerjék a család és gyermekjóléti szolgáltatást, hogy a jövőben a családok időben, bizalommal fordulhassanak hozzánk segítségért.

Mindezek tükrében, kérjük a tisztelt Képviselő Testületet, hogy a MMSz Gondviselés Háza Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény Család-és Gyermekjóléti Szolgálatának 2017. évi, a településen végzett szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját szíveskedjenek elfogadni.

2089 Telki, 2018-03-22

.....
Kátayné Gáti Melinda szakmai vezető

.....
Koós Ágnes családsegítő

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény
2017. évi beszámoló